

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18.07.2017r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski (spr)

Sędziowie: SSO Małgorzata Winkler-Galicka

SSO Małgorzata Ziółka

Protokolant: st. prot. sąd. M. K.

przy udziale K. P. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, po rozpoznaniu w dniu 18.07.2017r. sprawy **I. W.** oskarżonej z art. 270§ 2akk w zw. z art. 270§ 1kk i art. 12 kk, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 8.12.2016r., sygn. akt IIK 388/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że jako czas działania oskarżonej przyjmuje okres od dnia 24.02.2003r do końca kwietnia 2007r, eliminuje ustalenie, że działała z góry powziętym zamiarem i w krótkich odstępach czasu i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 kpk uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie.

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

M. Z. L. M. W.-G.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Trzciance wyrokiem z dnia 8.12.2016r wydanym w sprawie o sygnaturze IIK 388/14 uznał, że oskarżona I. W. w nieustalonym do chwili obecnej czasie, nie później jednak niż od dnia 24.02.2003r do 31.08.2010r w K. W., na terenie województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu użycia za autentyczne podrobiła w protokołach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka podpisy A. M., E. C. i tak;

- w protokole z dnia 24.02.2003r podpis (...) występujący w pozycji 4 na stronie oznaczonej numerem 38,
- w protokole z dnia 10.03.2005r podpis „A.M.” występujący w pozycji 1 na stronie oznaczonej numerem 93,
- w protokole z dnia 21.04.2005r podpis „A.M.” występujący w pozycji 2 na stronie oznaczonej numerem 96,
- w protokole z dnia 28.09.2006r podpis (...) występujący w pozycji 5 na stronie oznaczonej numerem 127,
- w protokole z dnia 11.04.2007r podpis „A.M.” występujący w pozycji 2 na stronie oznaczonej numerem 140,

przy przyjęciu, że zachowanie to stanowi wypadek mniejszej wagi opisany w art. 270§ 2a kk w zw. z art. 270§ 1kk i art. 12kk i art. 4§ 1kk, według stanu prawnego obowiązującego przed 1.07.2015r, na podstawie art. 66§ 1kk i art. 67§ 1kk warunkowo umorzył postępowanie karne.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obrońca oskarżonej zaskarżając go w całości i zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych dotyczących czasu w jakim działała oskarżona. Zdaniem skarżącego należy przyjąć, że ostatnie z zarzucanych jej zachowań oskarżona musiała podjąć najpóźniej przed końcem 2007r i w konsekwencji tego należałoby przyjąć, że nastąpiło przedawnienie karalności i postępowanie winno zostać umorzone.

W konkluzji apelacji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania karnego.

Sąd odwoławczy zważył co następuje;

Apelacja obrońcy jest zasadna w całości.

W zaskarżonym wyroku, w odniesieniu do oskarżonej I. W., warunkowo umorzono postępowanie o popełnienie przestępstwa opisanego w art. 270§ 2 a kk w zw. z art. 270§ 1kk i art. 12kk. Przestępstwo to jest zagrożone karą do 2 lat pozbawienia wolności.

Zgodnie z art. 101§ 1 pkt 4 kk karalność tego rodzaju przestępstwa ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

Postępowanie karne o ten czyn zostało wszczęte wobec oskarżonej I. W. w dniu 3.06.2014r.

Zgodnie z aktem oskarżenia I. W. dopuściła się sfalszowania podpisów ustalonych osób na protokołach odbytych w dniach 24.02.2003r, 10.03.2005r, 21.04.2005r, 28.09.2006r i 11.04.2007r zebrań, działającego w ramach Ośrodka (...) w K. W., zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W zaskarżonym wyroku, powielając zarzut z aktu oskarżenia przyjęto, że oskarżona działała **w niustalonym czasie**, nie później niż od dnia 24.02.2003r do 31.08.2010r.

Rację ma obrońca, że w toku postępowania karnego, trwającego zresztą kilka lat, nie udało się w sposób pewny ustalić kiedy oskarżona podjęła przypisane jej zachowania. Uzasadnienie pisemne zaskarżonego wyroku poza wskazaniem, że oskarżona dokonała zarzucanych jej fałszerstw, nie określa kiedy dokładnie ona działała i na podstawie jakiego dowodu to zostało ustalone. Również zdaniem prokuratora, wyrażonym na rozprawie odwoławczej, nie ma możliwości precyzyjnego ustalenia daty przestępczego zachowania oskarżonej. (k.1902 akt)

Nie wiadomo dlaczego Sąd przyjął, jako datę końcową przestępstwa dzień 31.08.2010r. W sprawie nie ustalono nawet czy jednego dnia fałszowała ona podpisy na jednym czy też kilku protokołach.

Biorąc pod uwagę realia przedmiotowej sprawy wydaje się oczywistym, że musiała ona podjąć działania w dacie lub po datach które widnieją na tych protokołach. Z części wyjaśnień oskarżonej, którym dano wiarę wynika, że podrabiała ona podpisy nawet kilka miesięcy po posiedzeniu zespołu.

Należy zauważyć, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika na jakiej podstawie Sąd uznał, że oskarżona podrabiając te podpisy działała z góry powziętym zamiarem. Tego rodzaju zamiaru nie można domniemywać. Nie do obronienia jest ustalenie Sąd Rejonowego, że oskarżona podrabiając podpis na protokole z dnia 24.02.2003r, a jak wynika z opisu przypisanego jej zachowania podrobienie to mogło już nastąpić 24.02.2003r, miała „z góry powzięty zamiar” fałszowania również podpisów na protokołach z lat 2005, 2006 czy 2007r. Podobnie zresztą przedstawia się sytuacja z podrabianiem przez nią podpisów na kolejnych protokołach. Trudno też zgodzić się ze stanowiskiem tego Sądu, że działała ona w krótkich okresach, skoro pomiędzy protokołami, w których miała ona dokonać sfalszowania poszczególnych podpisów zdarzały się odstępy powyżej jednego roku.

W przedmiotowej sprawie ustalenie, że oskarżona działała w warunkach art. 12kk nie jest dla oskarżonej korzystne. W sytuacji przyjęcia dokonania przez nią odrębnych przestępstw okresy przedawnienia ich karalności nie byłyby liczone od sfalszowania przez nią ostatniego z protokołów ale od zakończenia jej przestępczego działania w odniesieniu do każdego z protokołów odrębnie.

W ustaleniu daty jej przestępczego zachowania nie zezwala również ta część jej wyjaśnień w których podaje ona, że fałszowała te podpisy w związku z kontrolami jakie odbywały się w Ośrodku (...) (k. 1001, 1084 akt) albowiem, jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy w Ośrodku tym w latach 2005r – 2010r przeprowadzano różnego rodzaju kontrole, w tym dwie zlecane przez (...) Urząd Wojewódzki w P. i co najmniej kilka zleczanych przez Starostwo Powiatowe w C..

W realiach przedmiotowej sprawy ustalenie daty końcowej przestępczego zachowania oskarżonej ma istotne znaczenie z punktu widzenia przedawnienia karalności przypisanego jej zachowania. Skoro nie można ustalić w sposób pewny daty końcowej jej działania, to datę tę należy ustalić, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 5§ 2 kpk. W tej sytuacji najbardziej korzystnym ustaleniem dla oskarżonej jest przyjęcie, że swoje przestępcze zachowanie zakończyła najpóźniej z końcem kwietnia 2007r. To ustalenie nie jest sprzeczne z jej wyjaśnieniami przywołanymi powyżej, że fałszowania podpisów mogła dokonać nawet kilka miesięcy po dacie zebrania albowiem, z uwagi na nieprecyzyjność tych wyjaśnień, nie wiadomo czy dotyczą one wszystkich sfałszowanych protokołów zebrań czy części z nich i których.

Dokonanie tej korzystnej dla oskarżonej, zmiany w ustaleniach faktycznych determinuje przyjęcie, że postępowanie karne zostało wobec niej wszczęte już po przedawnieniu karalności zarzucanego jej przestępstwa.

W tej sytuacji należy uznać, że zaskarżony wyrok jest obarczony bezwzględłą przesłanką odwoławczą opisaną w art. 439§ 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17§ 1 pkt 6 kpk i z tego też względu musiały zostać dokonane w nim zmiany a sam wyrok co do zasady musiał zostać uchylony a postępowanie w sprawie umorzone.

M. G. L. M. Z.